

Journalist: Hans Bårdsgård

Tittel på saken: Klasebomber testet i Norge

Hvor og når publisert: Nationen 25.oktober 2002

Redaksjon/adresse: Nationen, Postboks 9390, Grønland, 0134 Oslo

Journalistens kontaktnummer:

Tlf 21 31 00 00

Faks 21 31 00 90

Mobil 911 98 998

Klasebombene på Hjerkinn: Slik ble de funnet

Opptakten

Mandag 21. oktober fikk jeg telefon fra Einar Gjems, leder for Aksjon Stopp Regionfelt Østlandet. Han hadde plukket opp et rykte om feilskyting på Hjerkinn, eller "noe hadde gått galt", som han sa det, fra en "bekjent med militærbakgrunn".

Jeg ringte en rekke kilder som kunne tenkes å vite om noe irregulær-militært hadde skjedd på fjellet, blant andre fjellstueverten på Dovrefjell, fjelloppsynsmenn, Aksjonen Redd Dovrefjell og Direktoratet for Naturforvaltning. Hvorfor ikke Forsvaret? Fordi jo mer jeg vet før jeg ringer, jo mer får jeg ut fra dem. De er vant til å svare på direkte spørsmål. Spørsmål som "det har vel ikke skjedd noe mystisk på Dovrefjell" vil (som bombene) falle på stengrunn.

Disse telefonene ble tatt utover i uka. Jeg jobbet med andre saker underveis.

Jeg fikk isolert en hendelse hvor et bolighus på Fokstugu, tilhørende Lauritz Sønstebø, fikk porselenet i skapet rystet av en smell inne fra feltet. Denne saken ble bekreftet av skytefeltleder, major Jan Øverby, dag jeg ringte ham onsdag 23. oktober. Han beskrev en enkelt artillerigranat som ble feilskutt, og som landet rundt en kilometer fra yttergrensen til feltet - i retning Sønstebøs hus, fredag 4. oktober. Dette ble senere gjenstand for en artikkel i Nationen (mandag 28. oktober).

En ny tråd

Imidlertid fikk jeg ikke alle detaljer til å gå opp. For det første var det Forsvarets aktivitet: Det hadde vært søk i området - med utlendinger involvert, sa en kilde på Dombås. Kilden mente det var belgisk personell. Men framfor alt var det en kilde (jeg husker ikke helt, men tror det var fjellstueverten på Hjerkinn) som hadde hørt fra en bekjent at det hadde vært "flere eksplosjoner som plutselig hadde tatt slutt". Lauritz Sønstebø fortalte det samme - flere merkbare detonasjoner før den ene kraftige som rystet huset - og så stille. Problemet var at Sønstebø og fjellstueverten kom med ulike anslag på hvilken dag dette skjedde.

Jeg tok en ny runde til ikke-militære kilder for å sjekke om det kunne ligge flere hunder sprengt i feltet, uten å få napp. Men om morgenen torsdag 24. oktober snakket jeg med en kilde i Folkeaksjonen Redd Dovrefjell (Svein Ola Hådi) - som hadde plukket opp et rykte om søking etter mange blindgjengere i feltet - det kom til å ta tid, hadde han hørt. Og det handlet om fly.

Opplysningen om "mange blindgjengere" var såpass merkelig at jeg ringte major Øverby igjen, rundt klokka 1330. Da jeg spurte eksplisitt om noe var droppet fra fly, ble mandag 7.